

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембра 2007. године

1. ОСНИВАЊЕ И ДЕЛАТНОСТ

Предузеће за трговину Тигар Трговине д.о.о., Пирот (у даљем тексту Предузеће) настало је издвајањем организационог дела за трговину на велико и мало, из састава предузећа Тигар А.Д., Пирот, у посебно правно лице. Предузеће је регистровано у Трговинском суду у Нишу, Решењем Фи. 1912/02, као друштво са ограниченом одговорношћу у коме 100% удела у капиталу држи Тигар А.Д., Пирот. Предузеће као посебно правно лице послује од 1. априла 2005. године.

Основна делатност Предузећа је малопродаја и велепродаја робе углавном из производног програма предузећа из састава Тигар групе.

Седиште Предузећа је у Пироту, улица Николе Пашића бр. 213. На дан 31. децембра 2007. године Предузеће је имало 186 запослена радника.

Порески идентификациони број ("ПИБ") Предузећа је 102192385.

2. ОСНОВЕ ЗА САСТАВЉАЊЕ И ПРИКАЗИВАЊЕ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЕШТАЈА

У складу са Законом о рачуноводству и ревизији Републике Србије (Службени гласник РС 46-2006), руководство Предузећа је саставило ове финансијске извештаје у складу са наведеним законом примењујући рачуноводствене принципе и опште прихваћену праксу у Републици Србији.

Преглед основних рачуноводствених политика је приказан у Напомени X уз ове финансијске извештаје.

Финансијски извештаји Предузећа су исказани у хиљадама динара (РСД). Динар представља функционалну валуту и валуту у којој се исказују финансијски извештаји у Републици Србији.

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА

3.1. Коришћење процењивања

Презентација финансијских извештаја у складу са МСФИ захтева од руководства коришћење најбољих могућих процена и разумних претпоставки, које имају ефекта на презентирани вредности средстава и обавеза и обелодањивање потенцијалних потраживања и обавеза на дан састављања финансијских извештаја, као и прихода и расхода у току извештајног периода. Ове процене и претпоставке су засноване на информацијама расположивим на дан састављања финансијских извештаја, а будући стварни резултати могу да се разликују од процењених износа.

3.2. Признавање и одмеравање прихода и расхода

Приходи се одмеравају по правичној вредности примљене накнаде или накнаде која ће се примити и представљају износе који се добијају за продату робу и извршене услуге у току редовног пословања, умањене за рабате и порез на на додату вредност.

Приходи од продаје роба се признају када се роба испоручи и када су значајни ризици и користи од власништва над њом пренете на купца.

Признавање расхода врши се истовремено са признавањем прихода ради којих су ти расходи настали (принцип сучељавања прихода и расхода).

Приходи и расходи од камата књиже се у корист, односно на терет биланса успеха у обрачунском периоду када су настали, односно на који се односе.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембра 2007. године

3.3. Прерачунавање износа у страним средствима плаћања

Пословне промене у страним средствима плаћања током године прерачунавају се у динаре по званичном курсу важећем на дан сваке промене.

Средства и обавезе исказане у страниј валути на дан биланса стања, прерачунати су у динаре по средњем курсу утврђеном на међубанкарском тржишту девиза који је важио на тај дан.

Позитивне и негативне курсне разлике настале по основу прерачунавања девизних износа књиже су у корист или на терет биланса успеха.

3.4. Накнаде запосленима

У складу са прописима који се примењују у Републици Србији, Предузеће је у обавези да плаћа доприносе државним фондовима којима се обезбеђује социјална сигурност запослених. Ове обавезе укључују доприносе за запослене на терет послодавца у износима обрачунатим по стопама прописаним релевантним законским прописима. Предузеће је, такође, обавезно да од бруто плата запослених обустави доприносе и да их, у име запослених, уплати тим фондовима. Доприноси на терет послодавца и доприноси на терет запосленог се књиже на терет расхода периода на који се односе.

У складу са Појединачним колективним уговором о раду, Предузеће је у обавези да исплати отпремнине за одлазак у пензију у износу од 5 месечних зарада, као и јубиларне награде за 20 и 30 година рада у Предузећу, плативе у златним новчићима од 3, 6 односно 9 рама злата.

Обрачун садашње вредности обавеза по основу отпремнина за одлазак у пензију након испуњених услова, као и јубиларних награда и резервисање није извршено, обзиром да се према пореским прописима Републике Србије трошкови резервисања по овом основу и одговарајуће исплате сматрају сталним разликама које се не признају у пореском билансу.

Одложени порески расходи за 2007. годину износе 167 динара.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембра 2007. године

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (наставак)**3.5. Порези и доприноси****3.5.1. Порез на добит****Текући порез на добит**

Текући порез на добит представља износ који се обрачунава у складу са Законом о порезу на добит који се примењује у Републици Србији.

Порез на добит у висини од 10% (2004. године - 12.33%) се плаћа на пореску основуцу утврђену пореским билансом. Пореска основаца приказана у пореском билансу укључује добит приказану у билансу успеха и корекције дефинисане пореским прописима Републике Србије.

Порески прописи Републике Србије не предвиђају могућност да се порески губици из текућег периода могу користити као основа за повраћај пореза плаћеног у претходним периодима. Међутим, губици из текућег периода могу се пренети на рачун добитака из будућих обрачунских периода, али не дуже од десет година.

Одложена пореска средства и одложене пореске обавезе

Одложени порез на добит се обрачунава коришћењем методе утврђивања обавеза према билансу стања, за привремене разлике произашле из разлике између пореске основе потраживања и обавеза и њихове књиговодствене вредности. Важеће пореске стопе на датум биланса стања се користе за утврђивање разграниченог износа пореза на добит. Одложене пореске обавезе се признају за све опорезиве привремене разлике. Одложена пореска средства се признају за све одбитне привремене разлике и пореске губитке и кредите, који се могу преносити у наредне фискалне периоде, до степена до којег ће вероватно постојати опорезива добит од које се одложена пореска средства могу искористити.

3.5.2. Порези и доприноси који не зависе од резултата

Порези и доприноси који не зависе од резултата укључују порез на имовину, као и друге порезе и доприносе у складу са републичким и општинским прописима.

3.6. Нематеријална улагања

Нематеријална улагања су у књигама Предузећа исказана по набавној вредности, умањеној за акумулирану исправку вредности и евентуалне импаритетне губитке.

Нематеријална улагања обухватају улагања у софтвер, лиценце и права по основу закупљеног пословног простора од трећих лица и отписују се у року од 5 година.

3.7. Некретнине, постројења и опрема

Процена вредности основних средстава извршена је од стране независних овлашћених проценивача са стањем на дан 31. марта 2005. године, пре издвајања Предузећа из састава матичне компаније Тигар А.Д., Пирот, и са стањем на дан 1. априла 2005. године, ове процењене вредности су унете у пословне књиге и почетни биланс стања Предузећа.

Набавке некретнина, постројења и опреме након 1. априла 2005. године евидентирани су по набавној вредности. Набавну вредност чини вредност по фактури добављача, увећана за зависне трошкове набавке или изградње и трошкове довођења средства у стање функционалне приправности.

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (наставак)**3.7. Некретнине, постројења и опрема (наставак)**

Накнадни трошкови: трошкови замене делова некретнина, постројења и опреме (уградња нових резервних делова), трошкови адаптација, ремонта и генералних поправки признају се као повећање садашње вредности основног средства, ако је вероватно да ће по том основу доћи до прилива будућих економских користи и ако се ти трошкови могу поуздано измерити.

Трошкови настали по основу текућег одржавања основних средстава: замена и уградња ситних резервних делова и потрошног материјала, као и трошкови свакодневних поправки опреме и постројења, сматрају се расходом периода у коме су настали.

Губици по основу обезвређења средстава исказују се на терет биланса успеха у периоду у коме су настали уколико је књиговодствена вредност некретнина, постројења и опреме нижа од њихове надокнадиве вредности.

3.8. Амортизација*Амортизација по политици Предузећа*

Амортизација некретнина и опреме обрачунава се на набавну вредност на почетку периода, као и на основна средства стављена у употребу током периода, применом пропорционалне методе. Основне годишње стопе амортизације у примени су:

Грађевински објекти	1.8%-4%
Опрема	10%-16.6%
Телекомуникациона опрема	7%-8.3%
Теретни камиони	14.3%
Путничка возила	15.5%
Намештај	12.5%
Рачунари	20%

3.9. Залихе

Залихе се исказују по цени коштања или по нето продајној вредности у зависности од тога која је нижа. Нето продајна вредност је цена по којој залихе могу бити продате у нормалним условима пословања након умањења цене за трошкове продаје.

Залихе робе у магацинима и продавницама се воде по veleпродајним, односно малопродајним ценама. На крају обрачунског периода њихова вредност се своди на набавну вредност путем алокације одређеног дела разлике у цени, израчунате на просечној основи, између набавне вредности продате робе и робе на залихама.

Терећењем осталих расхода врши се исправка вредности залиха у случајевима када се оцени да је потребно свести вредност залиха на њихову нето продајну вредност. За оштећене залихе и залихе које по квалитету не одговарају стандардима врши се одговарајућа исправка вредности, или се у целости отписују.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембра 2007. године

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (наставак)

3.10. Финансијски инструменти

Потраживања од купаца

Потраживања од купаца исказана су по њиховој номиналној вредности, умањеној за исправке вредности ненаплативих потраживања.

Исправка вредности потраживања од купаца се врши на терет биланса успеха за сва потраживања од домаћих купаца и купаца у иностранству која нису наплаћена у року од 180 дана од датума доспећа, умањена за износ обавеза према тим купцима. Ненаплатива потраживања се отписују на основу судске одлуке, према договору о поравнању између уговорних страна или на основу одлуке Управног одбора Предузећа.

Финансијске обавезе

Инструменти финансијских обавеза су класификовани у складу са суштином уговорних одредби.

Финансијске обавезе се исказују по номиналној вредности, увећаној за камате на основу закључених уговора.

Обавезе према добављачима

Обавезе према добављачима се процењују по њиховој номиналној вредности.

4. ПРИХОДИ ОД ПРОДАЈЕ

	У хиљадама динара	
	31.децембар 2007	31. децембра 2006.
Приходи од продаје робе на домаћем тржишту	613.745	864.618
Приходи од продаје роба и услуга повезаним правним лицима	5.335	406
Приходи од продаје осталих услуга	6.639	2.394
	625.719	867.418

5. ТРОШКОВИ МАТЕРИЈАЛА

	У хиљадама динара	
	31.децембар 2007	31. децембра 2006.
Трошкови помоћног материјала и амбалаже	1.995	1.278
Трошкови горива и енергије	8.621	8,566
Трошкови резервних делова		
Трошкови режијског материјала	3.454	2,515
	14.070	12,359

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембра 2007. године

6. ТРОШКОВИ ЗАРАДА, НАКНАДА ЗАРАДА И ОСТАЛИ ЛИЧНИ РАСХОДИ

	У хиљадама динара	
	31.децембар 2007	31. децембра 2006.
Трошкови бруто зарада	82.693	72.713
Трошкови пореза и доприноса на зараде на терет послодавца	15.210	13.365
Накнаде по основу уговора о делу	180	63
Трошкови отпремнина	2.163	1.230
Трошкови превоза на посао и са посла	2.024	2.051
Јубиларне награде	180	40
Путни трошкови и дневнице	2.751	2.098
Остали лични расходи	211	211
	105.412	91.771

7. ОСТАЛИ ПОСЛОВНИ РАСХОДИ

	У хиљадама динара	
	31.децембар 2007.	31. децембра 2006.
Трошкови транспортних услуга	2.008	2.683
ПТТ услуге	4.505	4.347
Трошкови одржавања и оправке	4.982	5.383
Трошкови закупнина	13.075	11.706
Трошкови сајмова	982	220
Трошкови рекламе и пропаганде	7.665	10.446
Трошкови комуналних услуга	797	935
Остале производне услуге	11	
Здравствене услуге	332	283
Трошкови стручног образовања	280	101
Трошкови физичког обезбеђења фабрике	507	484
Трошкови стручне експертизе из области менаџмента и на пољу иновација	7.474	7.398
Остале непроизводне услуге		841
Трошкови репрезентације	1.733	1.178
Премије осигурања	1.762	1.237
Трошкови платног промета	1.806	1.511
Трошкови пореза и доприноса	4.234	3.415
Судски трошкови и трошкови вештачења	12	
Стипендије и кредити студентима и ученицима	33	87
Трошкови заједничких функција у оквиру матичне компаније	12.667	13.333
Остало	2.919	1.259
	67.784	66.847

8. ОСТАЛИ ПРИХОДИ

У хиљадама динара

	31.децембар 2007.	31. децембра 2006.
а) Остали пословни приходи		
Приходи од закупа	2.936	4.478
Остали пословни приходи - одобрени рабати	18.663	47.233
	21.599	51.711
б) Остали финансијски приходи		
Приходи од камата	1.315	10.558
Позитивне курсне разлике	1.365	7.109
	2.680	17.667
ц) Остали ванредни приходи		
Добици од продаје некретнина, постројења и опреме	4.626	1.784
Вишкови робе	23	72
Накнадно одобрени рабати		6.740
Остали приходи (камате)	1.134	118
Остали приходи		
	5.783	8.714

9. ОСТАЛИ РАСХОДИ

У хиљадама динара

	31.децембар 2007	31. децембра 2006.
а) Остали финансијски расходи		
Расходи камата	13.874	9.522
Негативне курсне разлике	2.130	52
	16.004	9.574
б) Остали ванредни расходи		
Губитак по основу расхода основних средстава и продаје	786	259
Исправка вредности потраживања од купаца	1.387	
Остали расходи из ранијих година	1.982	715
Мањкови	467	180
Остали расходи	1.239	311
Обезвређивање вредности робе	1.584	
	7.445	1.465

10. НЕМАТЕРИЈАЛНА УЛАГАЊА

У хиљадама динара

	Лиценце	Укупно група 01	Улагање у туђе објек.
Почетно стање 01.01.2007.	3.819	3.819	2.333
Набавке у току године	22.048	22.048	
Активирање са основних средстава у припреми			
Расходовања			
Пренос на трошкове			
Пренос на нематеријална улагања			
Директно повећање			
Свега набавна	25.867	25.867	2.333
Почетно стање 01.01.2007.	1.007	1.007	433
Амортизација	764	764	467
Расход			
Продаја			
Вишак			
Свега исправка	1.771	1.771	899
Нето вредност 31.12.2007.	24.096	24.096	1.434

11. НЕКРЕТНИНЕ, ОПРЕМА И НЕМАТЕРИЈАЛНА УЛАГАЊА

	грађев. објекти	опрема	У хиљадама динара осн.сред. у припр.	Укупно група 02
Почетно стање 01.01.2007.	109.320	65.171	9.630	186.454
Набавке у току године			47.245	47.245
Активирање са основних средстава у припреми		34.591	-34.591	0
Расходовања		-71		-71
Продаја повезаним ентитетима		-271		-271
Продаја	-9.245	-2.944	-80	-12.269
Пренос на нематеријална улагања				
Остала кретања				
Директно повећање				
Свега набавна	100.076	96.476	22.204	221.088
Почетно стање 01.01.2007.	3.408	11.542		15.383
Амортизација	1.959	9.611		12.037
Расход				
Продаја	-434	-1.011		-1.445
Продаја повезаним ентитетима		-74		-74
Вишак				
Свега исправка	4.934	20.044		25.877
Нето вредност 31.12.2007.	95.142	76.432	22.204	195.211

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембра 2007. године

Улагања у туђе објекте почетно стање	433
Укупно зграде почетно стање	3.408
Укупно опрема почетно стање	11.542
УКУПНО:	15.383

Укупно лиценце-свега исправка	1.771
Укупно некретнине, постројења и опрема-свега исправка	25.877
УКУПНО:	27.648
Нето вредност лиценце	24.096
Нето вредност зграда, опреме и улагања у туђе објекте	195.211
Нематеријална улагања у припреми	
УКУПНО:	219.307

12. ЗАЛИХЕ

	У хиљадама динара	
	31.децембар 2007	31. децембра 2006.
Роба	251.806	171.152
Дати аванси	3.128	1.716
	254.934	172.868

12а.

	У хиљадама динара	
	31.децембар 2007	31. децембра 2006.
Средства намењена продаји	15.990	
	15.990	

13. ПОТРАЖИВАЊА

	У хиљадама динара	
	31.децембар 2007	31. децембра 2006.
Потраживања од повезаних правних лица	1.487	3.304
Потраживања од купаца у земљи	127.202	214.992
Потраживања од радника за робне кредите	9.940	9.562
Остала потраживања од запослених	1.909	903
Остала потраживања	3.366	2.913
	143.904	231.674
Исправка вредности потраживања	/8.314/	(6.927)
	135.590	224.747

Усаглашеност са купцима - повезана правна лица је 100% на дан 31.12.2007. године а са купцима у земљи је 30% на дан 31.12.2007. године.

14. ГОТОВИНСКИ ЕКВИВАЛЕНТИ И ГОТОВИНА

У хиљадама динара

	31.децембар 2007.	31. децембра 2006.
Текући рачуни:		
- у динарима	5.076	10,376
- у девизама	1	1
Благајна	40	53
Остала новчана средства – чекови грађана	4.566	3,768
	9.683	14,198

15. ОСНОВНИ КАПИТАЛ

Основни капитал Предузећа састоји се од удела у новцу и удела у стварима извршеним 100% од стране оснивача предузећа Тигар А.Д., Пирот.

Удели у новцу у износу од 10,295 хиљада динара и удели у стварима у износу од 220,336 хиљада динара регистровани су у Агенцији за привредне регистре Републике Србије

16. КРАТКОРОЧНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ОБАВЕЗЕ

У хиљадама динара

<u>Кредитор</u>	31. децембар 2007.	<u>31. децембар 2006.</u>
Краткорочни кредит од банке	79.236	79.000
Део дугорочних обавеза који доспева до 1 године (лизинг)	2.297	1.450
	81.533	80.450

17. ОБАВЕЗЕ ИЗ ПОСЛОВАЊА

У хиљадама динара

	31.децембар 2007.	31. децембар 2006.
Добављачи – повезана правна лица	316.442	259.243
Добављачи у земљи	28.280	39.901
Примљени аванси, депозити и кауције	3.167	3.297
Остале обавезе из пословања	100.975	21.245
	448.864	323.686

Усаглашеност са добављачима -повезана правна лица је 100% на дан 31.12.2007. године

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембра 2007. године
18. ОСТАЛЕ КРАТКОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ И ПАСИВНА ВРЕМЕНСКА РАЗГРАНИЧЕЊА

	У хиљадама динара	
	31.децембар 2007	31. децембар 2006.
Обавезе за бруто зараде	10.049	7.086
Остале краткорочне обавезе према запосленима	188	556
Унапред обрачунати трошкови	1.785	602
Остала пасивна временска разграничења	370	54
Обавезе по основу камата по финансијским кредитима	632	460
	13.024	8.758

19. ДУГОРОЧНА РЕЗЕРВИСАЊА

	31. децембар 2007.	31. децембар 2006.
За отпремнине	5.013	
За јубиларне награде	387	
	5.400	

20. ФИНАНСИЈСКИ РИЗИК И РИЗИК ПОСЛОВАЊА

Предузеће послује у привреди са значајном стопом инфлације, која утиче и на депресијацију динара, односно валуте у којој су ови финансијски извештаји исказани. Предузеће нема практично никакве начине заштите од овог ризика.

Стабилност економског окружења у коме Предузеће послује у великој мери зависи од мера Владе у привреди, укључујући и успостављање одговарајућег правног и законодавног оквира.

21. ПОТЕНЦИЈАЛНЕ ОБАВЕЗЕ

Предузеће води одређени број судских спорова за које, на основу анализе расположиве правне документације и информација добијених од стручних служби и правних саветника, руководство верује да ће бити решени у корист Предузећа и, у складу са тим, није извршено додатно резервисање за ризике по том основу у финансијским извештајима за 2006. годину.

22. ФИНАНСИЈСКИ ИЗВЕШТАЈИ ОДОБРЕНИ ЗА ИЗДАВАЊЕ ДАНА 28.02.2007. ГОДИНЕ

23. ДЕВИЗНИ КУРСЕВИ

Средњи курсеви за девизе, утврђени на међубанкарском тржишту девиза, примењени за прерачун девизних позиција биланса стања у динаре, за поједине главне валуте су били следећи:

	<u>31. децембар 2007.</u>	<u>31. децембар 2006.</u>
EUR	79,2362	79.0000

ПОТПИС ОВЛАШЋЕНОГ ЛИЦА

A handwritten signature in blue ink is written over a circular stamp. The stamp contains the text "PREDSVECE ZA TRGOVINU", "Tigar", "TRGOVINA", "PIROT", and "D.O.O." around a central logo.